

Simentalac - Fleckvieh - i za super intenzivnu proizvodnju !!!

- stada sa 11.000 kg mlijeka / kravi godišnje -

Moderni uzgoj simentalca - Fleckvieh vrlo je konkurentan - čak i holstein pasmini kad je u pitanju proizvodnja mlijeka. To se može vidjeti i u zadnjem broju njemačkog časopisa *Rinderzucht Fleckvieh* – glasila Saveza uzgajatelja goveda južne Njemačke (ASR).

U tom su broju vrlo popularnog časopisa objavljene četiri reportaže o uspješnim uzgajateljima Fleckvieh goveda u Njemačkoj i Austriji koji postižu vrhunske rezultate u proizvodnji – sva četiri oko 11.000 kg mlijeka po kravi godišnje.

Vrlo je zanimljivo proučiti njihove proizvodne pokazatelje, kao i detalje menadžmenta i uzgoja koje smatraju važnim za tako sjajne rezultate.

1. Fam. Eberl (Arget, kod Münchena, Gornja Bavarska) – naslov članka: „*Krave turbo-tipa*“

broj stoke: 100 krava + 150 grla ženskog podmlatka

proizvodnja (2012.): **11.167 - 3,93 - 3,54**, prosj. životna proizvodnja 29.730 kg prosj. MTR 360 dana, prosj. starost kod 1. teljenja 26 mj. trenutno 30-ak krava doji 50-60 kg mlijeka/dan, prvotelke u prosjeku počnu i završe laktacije sa 30 kg mlijeka /dan

držanje: slobodno držanje, duboki boksovi sa sjeckanom slamom + vapno puni pod na blatnim hodnicima prekriven gumom, skrejperi podmladak na povišenim boksovima, ispusti za suhe krave i junice

mužnja: 2 x 6 riblja kost, u planu roboti

hranidba: TMR (vertikalna mikserica), automatsko prigrtanje svaka 2 sata + koncentrat kompjutorski doziran kravama prvih 100 d. laktacije super kvalitetna krma: sjenaža 5 otkosa, kukuruz-silaža (7,3 MJ!) TMR za 35 litara mlijeka: 60% kuk.silaža : 40% travna sjenaža + + pivski trop, sačme repica+soja, žitarice, minerali, zaštit. masti, + slama i odnedavno deh. lucerna, + posebno jednom dnevno super sijeno drugog otkosa, koncentrat za kompjutersku dozaciju rade sami (s glicerinom) i krave ga dobiju do 4 kg/dan i to samo do potvrđene bređosti

Moderna staja s visokoproizvodnim Fleckvieh kravama (desno) i junicama (lijevo) fam. Eberl

Butler -poslužitelj- automatski prigrće krmu svaka 2 h i posipa ju ukusnim dodacima – diže konzumaciju

Posebno ističu:

- najvažniji selekcijski kriterij je **tip** (vanjšina, eksterijer) krava, a ne indeks količine mlijeka
- koriste i bikove s Mkg +600 ili +400 ako osiguravaju odličan tip i stabilnost krava
- vrlo važan dio prihoda je prodaja rasplodne stoke, a tip je „zaštitni znak“ pasmine
- kupac voli vidjeti što dobiva: na aukcijama veću cijenu postiže prvotelka s 27 kg mlijeka na dan i dobrim eksterijerom od one s 35 kg mlijeka i lošim eksterijerom
- stoga bira bikove dokazano jakih eksterijera (kćeri) – koji daju krave koje mogu nositi visoku proizvodnju i biti stabilne
- izrazita selekcija samo na količinu mlijeka proizvodi dugoročno osjetljive i slabe krave
- važno je i da protok mlijeka nije previsok (prebrz): ne trebaju nam krave koje već prije mužnje puštaju i gube mlijeko – prvotelka s protokom od 1,6-1,8 litara/min. je puno bolja od one s 3 litre/min. – kod takve treba očekivati česte probleme s upalama vimena
- primjer: jedna Ruap-ova kćer dojila im je u prvoj laktaciji samo 1,6 litara/min. i imala oko 20.000 somatskih stanica – do sada je uz najbolje zdravstveno stanje ostvarila 9 laktacija i ima protok mlijeka 2,4-2,6 litara/min. (*indeksi bika Ruap-a: protok 87, somatske st. 120 !*)
- u hranidbi je najvažnija vrhunska kvaliteta voluminozne krme (sjenaža, sijeno, silaža) koja uz navedene „trikove“ garantira vrlo visoku konzumaciju
- krave nemaju što stajati, posebno ne u boksovima, moraju ili ležati i preživati ili ići na krmnu zabranu - upravo prigrtanje svaka 2 sata i posipavanje krme ukusnim dodacima osigurava takvo ponašanje

2. **Fam. Weixler** (Kraiberg, Oberallgäu, Bavarska) – **najmlječnije stado** Fleckvieh u Njemačkoj

broj stoke: 26 krava + 35 grla ženskog podmlatka

proizvodnja (2012.): **11.700 - 4,54 - 3,73**, prosj. životna proizvodnja 30.580 kg
pros. MTR 380 dana, prosj. starost kod 1. teljenja 27,5 mj.
pros. br. somatskih stanica 85.000

držanje: vezano držanje

mužnja: mljekovod

hranidba: 50% sijeno : 50% sjenaža, pelete trave i kukuruza, vlastita smjesa
ljeti zelena trava u staji – donosi 1.500 litara više mlijeka u laktaciji
i nezamjenjiva je – ističe gazda

Posebno ističu:

- preduvjet za ovako visoku proizvodnju je najbolja osnovna, voluminozna krma
- posebno naglašavaju važnost kvalitetnog sijena u probavi i za zdravlje krava
- šećer ističu kao vrlo dobar apetit-stimulator – ujutro i navečer posipaju šećer po nepojedenoj hrani, a friško-oteljenim kravama daju 1 kg šećera otopljenog u toploj vodi
- visoka proizvodnja mora biti i genetski predodređena, posebno ističu, uz noge i vime, važnost indeksa perzistencije laktacije i fitness osobina
- tipično za regiju Allgäu i fam. Weixler uzgaja i smeđe krave (Braunvieh), no, smanjuje im udio u stadu, najviše zbog cijena stoke za prodaju: za smeđu kravu dobiju svega 650€, a za Fleckvieh 1.750€; Fleckvieh telad dvostruko više vrijedi,...
- ne planiraju značajno povećavati stado: „Nije sve u veličini, s više krava ne zaradi se automatski i više novaca“ – „Također, mi želimo radije imati više vremena za obitelj“

3. **Fam. Scharnagl** (Mähring, Oberpfalz, Bavarska) – u **TOP 10 stada** Fleckvieh u Njemačkoj

broj stoke:	67 krava + 102 grla ženskog podmlatka, 51 kom. muške teladi / bikova ugovorenih s centrima za UO godišnje prodaju 15-ak prvotelki na aukcijama u Schwandorfu
proizvodnja (2013.):	10.683 - 4,16 - 3,55 , prosj. MTR 367 dana, pros. br. somatskih stanica 88.000
držanje:	slobodno držanje, duboki boksovi sa sjeckanom slamom
mužnja:	2 x 6 riblja kost
hranidba:	TMR 2/3 kuk.silaža : 1/3 travna sjenaža 1. otkosa + 0,5 kg sijena 100 g živih kvasaca, 4 tipa koncentrata prema fazama laktacije doziranje putem komp. boksova

Mladog genom.-test. bika Endeaver (Endo x Zahner),
s gGZW 130 prodali su BVN-u za **24.200 €**

Dali (Manitoba x Safir) GZW 121 MW 118 4.lakt.
Uspješna na izložbama i najdraža BM fam. Scharnagl

Posebno ističu:

- ozbiljno se bave **uzgojem** kao članovi udruge RZO (Oberpfalz) od 1952. god.
- uzgajaju i bikove za centre za UO (najviše BVN i Wölsau) od '80-ih
- genomska selekcija donijela je obitelji Scharnagl puno uspjeha u uzgoju bikova
- još uvijek ne koriste genomski testirane bikove više od 20% osjemenjivanja, radije koriste bikove s visokim genomskim indeksima koji su potvrđeni i prvim rezultatima kćeri, kao što su trenutno Manigo, Zaspin i Rotglut
- Manitoba je u njihovoj staji obavio sjajan posao – dao je puno visokoproizvodnih robusnih krava (mišićavih s odličnim vimenima) – zato sada koriste i njegove sinove Mantona i Mailera
- posebno rado koriste bikove „alternativnih linija“ – drugačijih pedigreea, kao što su trenutno Hutera (*Hutmann / Madera / Promo*) i Zaspin (*Zasport / Engadin / Morror*)
- pobornici su i genetski bezrožnih bikova i dalje će slijediti taj trend još i više
- planovi za budućnost: izgradnja nove staje za >100 grla podmlatka da bi olakšali posao na farmi, ali još više da bi osigurali temelje uzgoja visokoproizvodnih i zdravih životinja

4. **Fam. Radler** (Grammastetten, Gornja Austrija) –**TOP uzgajatelji** Fleckvieh u Gornjoj Austriji

Tipično obiteljsko gospodarstvo Austrije

Tri generacije skladno žive, rade i uzgajaju plemenito, vrhunsko blago

... za to im ne trebaju stotine hektara i stotine krava ...

na 22 ha uzgajaju 25-30 krava s pripadajućim podmlatkom i imaju vrhunske rezultate

- broj stoke:** 25-30 krava + 35-40 grla ženskog podmlatka (25 daju uslužno uzgajati), 6-10 mladih rasplodnih bikova
- proizvodnja (2012.):** **11.216 - 4,69 - 3,45**, prosj. životna proizvodnja 23.094 kg mlijeka prosj. indeks osjemenjivanja 1,4, prosj. MTR 382 dana,
- držanje:** slobodno držanje, visoki boksovi s madracima i sjeckana slama, blatni hodnici: rešetke obložene gumom, raspl. bikovi na dubokoj slami, junice na vezu
- mužnja:** izmuzište s 5 mjesta u tipu riblja kost
- hranidba:** 40% kuk.silaža : 60% travna sjenaža i sijeno po volji koncentrat prema proizvodnji - doziranje putem kompj. boksova više puta na dan svježja krma + malo šrota žitarica (konzumacija!)

Hermann (Hades x Winnipeg) gGZW 130 vime 118 najpoznatiji bik iz stada Radlerovih, koristi se i kod nas

Ines (Hades x Winnipeg) – prava sestra bika Hermanna 1.lakt. 9.822 - 5,09 - 3,59

Posebno ističu:

- članovi su **uzgojne udruge** i pod kontrolom su mliječnosti od 1941. god.
- moto: „Najbolja genetika je besmislena ako se ne iskorištava optimalnom hranidbom i upravljanjem stada“
- nakon svake mjesečne kontrole mliječnosti savjetnik za hranidbu kontrolira i podešava obrok – za to mora imati vremena i mora dobro poznavati voluminoznu krmu kojom se hrani – to je razlika neutralnog savjetnika i „prodavača hrane/dodataka“
- sami osjemenjuju - pri izboru bikova odlučujuća su svojstva noge i vime
- koriste 90% mlade, genomski testirane bikove